

ALICE WALKER

Bíborszín

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2018

Kedves Nettie,

Többé nem Istennek írok hanem neked.

Istennel mi lett? kérdi Shug.

Az kicsoda? kérdem én.

Erre néz rám komolyan.

Amilyen ördög te vagy, csak nem pont az Isten miatt aggasztod maj magad, mondom.

Na ájjon meg a menet, mongya. Vizsgáljuk csak meg a kérdést. Csak mer én nem kötöm mindenkinek az orrára mint egyesek, abból még nem következik, hogy nekem nincs vallásom.

Mit köszönhetek én Istennek? kérdem tőlle.

Na de Celie! mongya. Mint aki meg van botránkozva. Az életedet, az egészségedet meg egy jó asszonyt, aki mindhalálig szeret.

Igen mondom, meg egy meglincselt papát, egy megőrült mamát, egy ocsmány, mihaszna mostohaapát meg egy hugot, akit talán az életbe nem látok többet. Egyszóval, az Isten, akinek én ezidáig írtam, akihez imádkoztam, az egy férfi. És pont olyan mint az összes többi férfi, akikkel ezidáig találkoztam. Mihaszna, nemtörődöm, ocsmány.

Hallgass már, Miss Celie, mongya. Isten még meghajja.

Had hajja, mondom. Hanem ha valaha is odahallgatott volna a szegény, fekete asszonyokra, ez a világ nem így festene, ennyit elárulok.

Beszél, beszél, próbál kizökkenteni az istenkáromlásból. De én azértis káromlok, amennyi jólesik.

Egész életembe nem érdekelt megszólname az emberek, mondom neki. De azér a szivem mélyén igenis nem füttyölök Istenre. Hogy maj mit fog gondolni. És rá kell jönnöm, hogy nem is gondol semmit. Csak ül

odafenn, sütkérezik a nagy dicsőségibe, közbe megsüket, gondolom. Csakhogy azért nem olyan könnyű az Isten nélkül megenni. Még ha tudom hogy nincs, akkor is nyomasztó nélküle.

Bűnös lélek vagyok, mongya Shug. Mer megszülettem. Nem is tagadom. De ha az ember eccer rágyön hogy mi vár rá odaki, mi mást tehet?

A bűnösöknek több öröm jut, mondom.

Tudod mér?

Mer nem aggasztyák magukat állandóan Isten miatt.

Nem erről van szó, mongya. Mink is aggódunk Isten miatt eleget. De ha eccer rájövünk hogy Isten szeret bennünket, attól fogva azzal próbálunk a kedvibe járni ami nekünk a legjobban teccik.

Aszt akarod mondani, hogy Isten szeret téged, aki soha semmit se tettél érte? Márminthogy nem jártál templomba, nem énekeltél a kórusba, nem etted a papot meg miegymás?

De ha Isten szeret engem, Celie, akkor minderre nincs is szükségem. Csak ha akarom. Csomó más van amivel mind elnyerhetem Isten teccését.

Például?

Mittudomén. Csak eldobom magam és örülök hogy élek. Boldog vagyok. Jól érzem magam.

Hát szerintem ez istenkáromlás.

Celie, mondd meg nekem igaz lelkedre, találkoztál valaha Istennel a templomban? Mer én soha. Én ott csak egy csomó emberrel találkoztam, akik mind abba reménykedtek, hogy maj megmutatkozik. Ha én valaha is Istennel találkoztam a templomba az azért volt, mer én vittem oda magammal. És szerintem a többiek is így vannak vele. Azért mennek a templomba hogy Istenen osztozkoggyanak, nem pedig azért hogy megtalálják.

Voltak akik nem tudtak rajta osztozkodni. Azok, akik nem beszéltek velem amíg hasas voltam, meg a Mr. ... gyerekeivel küszködtem.

Na ugye, mongya.

Asztán mekkérdi: Mondd Celie, hogy néz ki a te Istened?

Na ne, mondom. Aszt szégyelleném. Ilyet még senki sem kérdezett tőlem, meg is vagyok lepetve. Asztán meg, ha belegondolok, nem is érzem helyénvalónak. De másom sincsen. Ezért elhatározom hogy kiállok mellette, csak hogy megtuggyam, mit szól hozzá Shug.

Na jó, mondom. Nagy és öreg és szürkeszakállu és fehér. Fehér a köntöse és mezítláb jár.

Kék szeme van? kérdi.

Olyan kékesszürke. Hideg. De nagy. És fehér szempillája.

Shug nevet.

Mit nevecc? Nincs ezen mit nevetni. Mégis milyen legyen, mint a Mr. ...?

Az se lenne sokkal jobb, mongya. Asztán elmeséli, hogy ő is ehhez az istenhez imádkozott régen. Ha arra vársz, Celie, hogy Isten a templomba mutatkozzon, ilyennek fog mutatkozni. Mer ott lakik.

Hogyhogy? kérdem.

Mer ilyenek van belerajzolva a fehérek Bibliájába.

Shug! Mondom. A Bibliát Isten írta, a fehér embernek ahhoz semmi köze.

Akkor hogy lehet, hogy pont úgy néz ki mint ők? Csak épp nagyobb! Meg sokkal több a haja. Az hogy lehet, hogy a Biblia is pont olyan, mint minden más, amit ők csinálnak, mind ők azok, akik eszt teszik meg aszt, a szinesbőrűek meg kapják az átkokat?

Erre eddig nem is gondoltam.

Nettie aszt mongya, hogy valahova a Bibliába bele van írva, hogy Jézus haja olyan mint a birka gyapja, mondom.

Nahát, ha idejönne valamelyik templomba, előbb ki kéne huzatnia a haját, ha magára akarná vonni a figyelmet. Ha valamiből, hát az olyan istenből nem kének a niggerek akinek gyapjas a haja.

Ez az igasság, mondom.

Az nem lehet, hogy aki a Bibliát olvassa, ne fehér-embernek képzeje Istent, mongya Shug. Asztán sóhajt. Mikor rájöttem, hogy Istent fehérnek és férfinak képzelem, nem érdekelt többé. Te dühös vagy, amér nem hallgattya meg az imádat. Mér, a polgármester tán meghallgattya amit a feketék mondanak? Kérdezd meg a Sofiát.

De nem kell a Sofiát kérdenem. Tudom, hogy a fehérék sosem hallgattják meg a szinesbőrüt, pont. Ha mégis, hát csak addig hallgattják, amíg megtuggyák neki mondani, micsinájjon.

Megmondom, miről van szó, mongya Shug. Hogy én miben hiszek. Isten tebenned van, meg mindenki másban. Istennel jössz a világra. De csak azok találják meg akik belül keresik. És néha akkor is megnyilvánul ha nem is keresed, vagy nem is tudod mit keresel. A legtöbbben csak akkor keresik, ha bajba vannak. Vagy bánatuk van. Vagy cefetül érzik magukat.

De hogy találják meg? kérdem.

Sehogy. Mer Isten se fiu, se lány.

Akkor hogy néz ki?

Sehogyse néz ki. Mer nem képkiállítás. Nem olyan hogy bármitől külön tudnád választani, de még magattól se. Hiszem, hogy Isten minden, mongya Shug. Minden ami van vagy valaha volt vagy valaha is lesz.

S ha eszt érzed, és ez az érzés boldoggá tesz, akkor megtaláltad.

A Shug egy gyönyörűség, hadd mondok el. Kicsit elkomorul, kinéz az udvarba, asztán visszahanyatlik a székébe, olyan mint egy nagy rózsa.

Nekem a fák voltak az első lépés a fehér öregembertől, mongya. Asztán a levegő. Asztán a madarak. Asztán a más emberek. Asztán egy nap, mikor ültem csöndbe s annak érzetem magam, ami vagyok is, anyátlan gyermeknek, rájöttem: az az érzés, hogy az ember része mindennek, hogy csöppet sem különválasztható. Tuttam, hogy ha megválnék egy fát, a karom vérezne. Nevettem és sirtam és keresztbekasul futkároztam a házba. Akkor jöttem rá, mi az. S ha bekövetkezik, nem lehet nem észrevenni. Olyan, mint a, tudod már mi, mongya, és vigyorogva a combomhoz dörgölődik.

Shug! mondom.

Ó, hát Isten minden érzést szeret. Ez benne a legjobb. S ha tudod, hogy eszt Isten szereti, annál jobban élvezheted. Nyugottan átadhatod magad neki, sodródhacc az árral s áldhatod Istent amér szeret mindent amit te szerecc.

Isten szerint ez nem ocsmányság?

Nem hát, ő csinálta. Idehallgass. Isten szeret mindent amit te szerecc... meg még rettentően sok min-

dent, amit te nem. De Isten a legesleginkább a csodálatot szereti.

Aszt akarod mondani, hogy Isten hiú? kérdem.

Dehogy. Nem hiú, csak épp osztozni akar valami-
ben ami jó. Szerintem Isten megpukkad mérgiben,
ha te elsétálsz a lilapiros mellett egy mezőn valahol és
még csak észre se veszed.

És kicsinál amikor megpukkad mérgiben?

Hát, valami mást. Az emberek asziszik, hogy Is-
ten, csak az érdeklí, hogy a kedvébe járjanak. Pedig
hát láthattya a legutolsó bolond is ebbe a világba,
hogy mindig megpróbál visszakedveskedni.

Tényleg?

Tényleg. Mindig előáll valami kis meglepetéssel, s
akkor halmoz el vele, amikor a lekkevésbé számí-
tasz rá.

Vagyis aszt akarod mondani, hogy ugyanúgy kell
neki a szeretet, ahogy a Biblia mongya.

Aszt hát, Celie. Minden aszt akarja hogy szeres-
sék. Mink énekelünk és táncolunk, képeket vágunk,
virágcsokrokat osztogatunk csak azért hogy szeresse-
nek. Észrevetted valaha is hogy a fák megtesznek
mindent, hogy ugyanúgy felhívják magukra a figyel-
met mint mink, épp csak nem járnak?

Így beszélgetünk Istenről, de én még nem békélek.
Zargatnám kifele a fehér öregembert a fejemből.

Annyira lefoglalt hogy felőlle gondolkozzak, hogy észre se vettem igazán az alkotását. Se a gabonaszálat (hogy aszt hogy csinálta?) se a lilapiros színt (hogy honnét jön?). Se a kis vadvirágokat. Semmit.

És most hogy kifele nyílik a szemem, olyan ostobának érzem magamat. Nem többnek bármelyik kis cserjénél a kertemben. És a Mr. ... gonoszsága is zsgorodik valahogy. De nem teljessen. Mégis úgy van ahogy a Shug mongya, ha az ember bármit észre akar venni, elébb feledkezzen meg rólla hogy férfi van a világon.

A férfi mindent megront, mongya Shug. Ő vigyorg rád a hirdetésről, ő van a fejedbe meg mindenütt a rádióba. Be akarja neked dumálni, hogy mindenütt ott van. S ha elhiszed hogy mindenütt ott van, asziszed ő az Isten. Pedig nem az. Ha imádkozni próbálsz és közbe a másik végén előbukkan egy férfi, mondd neki, hogy tisztuljon onnét, mongya Shug. Idézd meg a virágokat, a szelet, a vizet, egy nagy követ.

De ez ám nem könnyű, tudod. Oly régen befészkelte magát, hogy nem egykönnyen kimozdítható. Villámokkal, árvizekkel és földrengésekkel fenyegetőzik. És mekküzdünk. Én alig imádkozok. Ha megidézek egy követ, inkább elhajítom.

Ámen